

Pædagogisk personale i daginstitutioner og deres uddannelse

INDHOLD

Pædagogisk personale i daginstitutioner og deres uddannelse

1	Resumé	4
----------	---------------	----------

2	Indledning	7
2.1	Metode og datagrundlag	8
2.2	Projektets organisering	9

3	Hvem er det pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner?	10
3.1	Mere end hver tredje pædagogiske personale har ingen pædagogisk uddannelse	10
3.2	Uddannelsesbaggrund hos det ufaglærte pædagogiske personale	12
3.3	Store kommunale forskelle i personalesammensætningen	13
3.4	Forskelle mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere	17

4	Efteruddannelse af det pædagogiske personale	20
4.1	Stort fald i den formelle efteruddannelsesaktivitet	20
4.2	Store kommunale forskelle i efteruddannelsesaktiviteten	22
4.3	Formel efteruddannelse foregår hovedsageligt inden for videregående VEU	24

	Appendiks A – Litteraturliste	27
--	--------------------------------------	-----------

	Appendiks B – Data og metode	28
--	-------------------------------------	-----------

---

1 Resumé

I dette notat ser Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) nærmere på, hvad der kendetegner det pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner, og i hvilket omfang der er forskelle i sammensætningen af det pædagogiske personale kommunerne imellem. Derudover belyser vi, i hvilket omfang det pædagogiske personale deltager i formel efteruddannelse.

Relevans, faglig kontekst og målgruppe

De yngste børn har politisk bevågenhed som aldrig før. I hjemmene, i kommunerne og på Christiansborg har man i de seneste år debatteret vilkår og kvalitet i de danske dagtilbud.

Med indførelsen af den styrkede pædagogiske læreplan i 2018 blev de høje politiske ambitioner for området tydeliggjort med bl.a. pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Alle parter på området ser frem til realiseringen af den politiske aftale fra 2019 om minimumsnormeringer, der over de næste fem år skal sikre mere pædagogisk personale til børnene.

De politiske planer om at rekruttere mere pædagogisk personale til dagtilbuddene kan møde udfordringer. Den demografiske udvikling i landet viser nemlig et stigende børnetal i de kommende år, og samtidig svinder andelen af 19-25-årige, som er den primære målgruppe for ansøgere til bl.a. pædagoguddannelsen. På trods af en lille stigning i ansøger- og optagetallet i 2020 er der fortsat ledige pladser på pædagoguddannelsen, som igennem nogle år har været udfordret af faldende søgning og optag.

Pædagogiske kompetencer er vigtige for kvaliteten i dagtilbuddene. Forskning viser, at kvaliteten af dagtilbud har stor betydning for børns udvikling (EVA, 2017), og undersøgelser peger på, at der er behov for at styrke indsatsen i dagtilbuddene (EVA, 2020a). Uddannet pædagogisk personale er en vigtig kvalitetsfaktor, idet uddannelsesniveaue har positiv betydning for bl.a. kvaliteten af de samspil og relationer, som børnene får mulighed for at indgå i, og for børnenes kognitive og sociale udvikling. Forskning peger også på, at efter- og videreuddannelse af det pædagogiske personale øger kvaliteten af det pædagogiske arbejde (EVA, 2017).

Dette notat bidrager til debatten ved at kaste lys over, hvem der passer vores børn, og hvilken uddannelse de har. Notatet svarer på:

- Hvem er det pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner?
- Hvilken efteruddannelse deltager det pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner i?
- Hvilke kommunale forskelle er der i sammensætningen af det pædagogiske personale og den efteruddannelse, de deltager i?

Notatet henvender sig til beslutningstagere og interessenter på dagtilbudsområdet og på området for voksen- og efteruddannelse.

Hovedresultater

Mere end hver tredje har ingen pædagogisk uddannelse

Halvdelen af det samlede pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner er pædagoger. Den anden halvdel er pædagogmedhjælpere, hvoraf hver tiende har en pædagogisk uddannelse – nemlig den pædagogiske assistentuddannelse (pau) eller den nu afskaffede pædagogiske grunduddannelse (pgu).

En anden måde at se på personalesammensætningen er at opgøre denne på baggrund af, hvor mange personaletimer de forskellige personalegrupper har i forhold til det samlede antal timer. Når vi opgør på denne måde, udgør pædagogerne 57 %, mens de pædagogiske assistenters andel er 5 %. Det ufaglærte pædagogiske personale, dvs. pædagogmedhjælpere uden en pædagogisk uddannelse, udgør 39 %. Det betyder, at mere end hver tredje ”voksne”, som det pædagogiske personale hedder i børnenes daglige sprogbrug, ikke har en pædagogisk uddannelse.

Store forskelle i pædagogandel kommuner imellem

Der er store forskelle kommunerne imellem, når vi ser på, hvor ofte børnene møder en pædagog. 2 ud af 3 (68 %) timer er lagt af pædagoger i de ti kommuner med de højeste andele pædagogtimer, mens det er knap halvdelen (48 %) i de ti kommuner med de laveste andele.

Der er ligeledes store kommunale forskelle på, hvor ofte børnene møder ufaglært pædagogisk personale. I de ti kommuner med højeste andele er næsten halvdelen (47 %) af timerne lagt af ufaglært pædagogisk personale. Til sammenligning er det hver fjerde time (28 %) i de ti kommuner med de laveste andele.

Det pædagogiske personale deltager mindre hyppigt i formel efteruddannelse end tidligere

Andelen af pædagoger og pædagogmedhjælpere, der deltager i formel efteruddannelse, dvs. efteruddannelse i form af fx pædagogiske diplommoduler eller pædagogiske AMU-kurser (arbejdsmarkedssuddannelser), er faldet markant de senere år. Frem til 2015 havde hver tredje pædagog (27-33 %) og hver fjerde pædagogmedhjælper (24-25 %) deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år. I 2018 var det under hver femte pædagog (17 %) og hver tiende pædagogmedhjælper (10 %), der havde deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år.

Når man ser nærmere på typen af efteruddannelse hos pædagoger og pædagogmedhjælpere, peger analyserne på, at der blandt pædagoger særligt er sket et stort fald i deltagelsen i kurser inden for diplomuddannelsen i pædagogik, mens der blandt pædagogmedhjælpere særligt er sket et stort fald i deltagelsen i kurser inden for pædagogiske AMU-kurser. De store fald i deltagelsen på disse områder kan forklare en stor del af faldet i den samlede efteruddannelsesaktivitet blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere.

Udviklingen i efteruddannelsesaktiviteten blandt det pædagogiske personale skal ses i lyset af, at formel efteruddannelse er én af flere muligheder for kompetenceudvikling. Det pædagogiske personale deltager fx oftere i andre former for kompetenceudvikling (fx konferencer, seminarer mm.).

Faldet i den formelle efteruddannelsesaktivitet kan altså til dels hænge sammen med, at brugen af formel efteruddannelse er erstattet af uformel eller non-formel kompetenceudvikling de senere år. Vi vurderer imidlertid ikke, at det er sandsynligt, at en omfordeling af brugen af forskellige typer af efteruddannelse kan forklare hele faldet i formel kompetenceudvikling blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere.

Store udsving i efteruddannelse af det pædagogiske personale kommuner imellem

I de ti kommuner, hvor formel efteruddannelse forekommer hyppigst, har mere end halvdelen (55 %) af pædagogerne deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år. Det tilsvarende gør sig gældende for blot hver tyvende pædagog (5 %) i de ti kommuner, der giver mindst formel efteruddannelse til deres pædagoger.

Den samme tendens gør sig gældende i forhold til efteruddannelse af pædagogmedhjælpere. Mere end hver tredje (36 %) pædagogmedhjælper har deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år i de ti kommuner med de højeste andele, mens det tilsvarende blot gør sig gældende for mindre end hver tyvende (4 %) i de ti kommuner med de laveste andele.

De store kommunale forskelle kan bl.a. hænge sammen med kommunernes prioriteringer af omfang og karakter af efteruddannelse til det pædagogiske personale. Fx kan der være forskel på, i hvilken grad kommuner vælger at kompetenceudvikle deres pædagogiske personale inden for det formelle uddannelsessystem, som denne rapport belyser, eller om kommunerne i højere grad vælger andre former for kompetenceudvikling for deres pædagogiske personale. Der kan også være forskellige behov for opkvalificering af det pædagogiske personale i de forskellige kommuner, fx som følge af forskelle i børnegrupper og personalesammensætninger.

Om datagrundlaget

Analyserne er baseret på registerdata om det pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner i perioden 2010-2018. Daglejere samt pædagogisk personale i private/selvejende institutioner eller kommunale klubtilbud indgår således ikke i analyserne.

Analyserne af efteruddannelsesaktiviteten er afgrænset til *formel efteruddannelse*, som foregår inden for det offentlige voksen- og efteruddannelsessystem (fx arbejdsmarkedsuddannelser eller kurser inden for diplomuddannelserne). Andre former for kompetenceudvikling, herunder *non-formel kompetenceudvikling* (som fx private kurser og institutionsintern undervisning) og *uformel kompetenceudvikling* (som fx sidemandsoplæring) indgår således ikke i analyserne.

Se appendiks B for yderligere beskrivelser af datagrundlaget.

2 Indledning

De yngste børn har politisk bevågenhed som aldrig før. I hjemmene, i kommunerne og på Christiansborg har man i de seneste år debatteret vilkår og kvalitet i de danske dagtilbud.

Med indførelsen af den styrkede pædagogiske læreplan i 2018 blev de høje politiske ambitioner for området tydeliggjort med bl.a. pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Alle parter på området ser frem til realiseringen af den politiske aftale fra 2019 om minimumsnormeringer, der over de næste fem år skal sikre mere pædagogisk personale til børnene.

De politiske planer om at rekruttere mere pædagogisk personale til dagtilbuddene kan møde udfordringer. Den demografiske udvikling i landet viser nemlig et stigende børnetal i de kommende år, og samtidig svinder andelen af 19-25-årige, som er den primære målgruppe for ansøgere til bl.a. pædagoguddannelsen. På trods af en lille stigning i ansøgertallet i 2020 er der fortsat ledige pladser på pædagoguddannelsen, som igennem nogle år har været udfordret af faldende søgning og optag.

Pædagogiske kompetencer er vigtige for kvaliteten i dagtilbuddene. Forskning viser, at kvaliteten af dagtilbud har stor betydning for børns udvikling (EVA, 2017), og at der er behov for at styrke indsatsen i dagtilbuddene (EVA, 2020a). Uddannet pædagogisk personale er en vigtig kvalitetsfaktor, for de har positiv betydning for bl.a. kvaliteten af de samspil og relationer, som børnene får mulighed for at indgå i, og for børnenes kognitive og sociale udvikling. Forskning peger også på, at efter- og videreuddannelse af pædagogisk personale øger kvaliteten af det pædagogiske arbejde (EVA, 2017).

Det engelske EPPSE-studie (*Effective Pre-school, Primary, and Secondary Education*) påviser således, at andelen af uddannede i dagtilbuddet er en af de faktorer med størst betydning for kvaliteten. Gennem cases i dagtilbud med uddannet personale undersøger EPPSE-studiet desuden, *hvordan* det uddannede personale bidrager til en øget kvalitet. Når børn og voksne arbejder sammen kognitivt, fx ved at undersøge et ords betydning eller genfortælle en hændelse, opstår det, man kalder *sustained shared thinking* eller på dansk *vedvarende fælles tænkning* (Sylva, Melhurish, Sammons, Siraj-Blatchford, & Taggart, 2010). EPPSE tillægger *sustained shared thinking* stor betydning med hensyn til at skabe høj kvalitet og konkluderer, at det uddannede personale er bedre til at skabe situationer med *sustained shared thinking*. Desuden er de uddannede bedre til at opmuntre børnene til mere kognitivt udfordrende aktiviteter. Hertil kommer, at de uddannede har en positiv, afsmittende effekt på de uddannedes samvær med børnene. Christoffersen, Højen-Sørensen & Laugesen (2014) fremhæver pointen, at erfaring med at arbejde med børn ikke kan erstatte en uddannelse.

Flere studier har undersøgt betydningen af videreuddannelse. Det europæiske studie CARE finder på baggrund af metaanalyser af europæiske studier, at professionel kvalificering øger kvalitet i

dagtilbud (Jensen, Jensen, & Rasmussen, 2016). Videreuddannelse sikrer en løbende refleksion, som ifølge den kortlagte forskning er med til at øge læringen hos børnene og medfører færre konflikter. Dette notat bidrager til debatten ved at kaste lys over, hvem der passer vores børn, og hvilken uddannelse de har. Notatet svarer på:

- Hvem er det pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner?
- Hvilken efteruddannelse deltager det pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner i?
- Hvilke kommunale forskelle er der i sammensætningen af det pædagogiske personale og den efteruddannelse, de deltager i?

Notatet henvender sig til beslutningstagere og interessenter på dagtilbudsområdet og på området for voksen- og efteruddannelse.

Resultaterne i denne rapport afspejler personalesammensætning og personalets uddannelse og efteruddannelse i årene år op til, at den styrkede pædagogiske læreplan trådte i kraft. Med dagtilbudsaftalen *Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet* fra juni 2017 blev der afsat cirka 165 mio. til et fagligt og ledelsesmæssigt kompetenceløft i dagtilbud for dagplejere, ledere og faglige fyrtårne (Regeringen og aftalepartierne, 2017). Kommunerne har indtil juni 2018 kunnet ansøge om midler til kompetenceudviklingsforløb. Kompetenceløft i regi af denne pulje er derfor ikke afspejlet i dette notat.

Fagligt og ledelsesmæssigt kompetenceløft i dagtilbud

Med dagtilbudsaftalen *Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet* fra juni 2017 blev der afsat cirka 165 mio. til et fagligt og ledelsesmæssigt kompetenceløft i dagtilbud for dagplejere, ledere og faglige fyrtårne (Regeringen og aftalepartierne, 2017).

Kommunerne har indtil juni 2018 kunnet ansøge om midler til kompetenceudviklingsforløb. Midlerne er fordelt blandt kommunerne efter ansøgning og på baggrund af det skønnede børnetal for 2018. Kompetenceudviklingsforløbene skal leve op til ministeriets kvalitetskrav, herunder bygge på den styrkede pædagogiske læreplan. Kommunerne har mulighed for selv at tilrettelægge forløb eller bruge leverandører. De seks professionshøjskoler udbyder kortere forløb, diplomuddannelser og pau (den pædagogiske assistentuddannelse) og har desuden udviklet et nationalt obligatorisk pensum, som indgår i ministeriets kvalitetskrav. Midlerne er øremærket, således at 30 % skal bruges på dagplejere, primært i form af efteruddannelse på pau, mens 70 % skal bruges på korte læringsforløb og diplommoduler til faglige fyrtårne i daginstitutioner samt ledelsen. Den styrkede pædagogiske læreplan skal være implementeret 31. december 2020, hvorfor kommunerne netop nu er i fuld gang med kompetenceudviklingsforløb.

2.1 Metode og datagrundlag

Analyserne er baseret på registerdata om det pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner i perioden 2010-2018. Dagplejere samt pædagogisk personale i private/selvejende institutioner eller kommunale klubtilbud indgår således ikke i analyserne.

Analyserne af efteruddannelsesaktiviteten tager afsæt i deltagelse i kurser inden for voksen- og efteruddannelsessystemet (VEU), herunder arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), kurser inden for åben uddannelse samt kurser inden for videregående VEU (akademi-, diplom- og masteruddannelser). I dette notat kategoriseres disse som *formel efteruddannelse*.

Andre former for kompetenceudvikling, herunder *non-formel kompetenceudvikling* (som fx private kurser og institutionsintern undervisning) og *uformel kompetenceudvikling* (som fx sidemandsoplæring), indgår således ikke i analyserne, da der ikke findes systematiske registeropgørelser over tid i forhold til udbredelsen af disse former for kompetenceudvikling blandt det pædagogiske personale. De forskellige former for efteruddannelse/kompetenceudvikling er kort opřidset i tabel 2.1.

TABEL 2.1

Tre forskellige former for kompetenceudvikling

Formel efteruddannelse	Non-formel kompetenceudvikling	Uformel kompetenceudvikling
Voksenuddannelse, herunder som grunduddannelse og som efter- og videreuddannelse.	Private kurser Virksomhedsintern undervisning Undervisning som indtægtsdækket virksomhed (IDV) i offentlige institutioner.	Al læring, der finder sted uden for strukturerede rammer og uden eksplicite læringsmål.

Kilde: Med inspiration fra Andersen, 2019.

Det pædagogiske personale er opdelt i to stillingskategorier: pædagoger og pædagogmedhjælpere. Pædagoger omfatter pædagoguddannede (herunder også meritpædagoger) samt personer med en videregående pædagogisk uddannelse. I hele perioden 2010-2018 udgør personer med en videregående pædagogisk uddannelse (uden en forudgående pædagoguddannelse) 1 % af pædagogerne. Pædagogmedhjælpere omfatter både pædagogiske assistenter (herunder både pau (pædagogisk assistentuddannelse) og pgu (pædagogisk grunduddannelse) samt uflaglært personale uden en pædagogisk uddannelse. I hele perioden 2010-2018 udgør pædagogiske assistenter mellem 8 % og 11 % af pædagogmedhjælperne, mens de resterende pædagogmedhjælpere udgøres af personer uden nogen pædagogisk uddannelse.

Se appendiks B for yderligere beskrivelser af datagrundlaget.

2.2 Projektets organisering

Notatet er udarbejdet af en projektgruppe bestående af konsulent Yakup Bas (projektleder), chefkonsulent Bella Marckmann, konsulent Line Buer Bjerre, chefkonsulent Marie Moos, specialkonsulent Mathias Tolstrup Wester og juniorkonsulent Jens Vogntoft Pedersen.

3 Hvem er det pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner?

I dette kapitel ser vi nærmere på, hvad der kendetegner det pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner i perioden 2010-2018.

Analyserne viser, at omkring 6 ud af 10 af det pædagogiske personale er pædagoger, og at mere end hver tredje ikke har nogen pædagogisk uddannelse. Analyserne viser desuden, at der er store kommunale forskelle i personalesammensætningen. Analyserne peger endvidere på, at der er forskelle mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere, når man ser på baggrundskarakteristika som alder, køn, etnicitet og anciennitet.

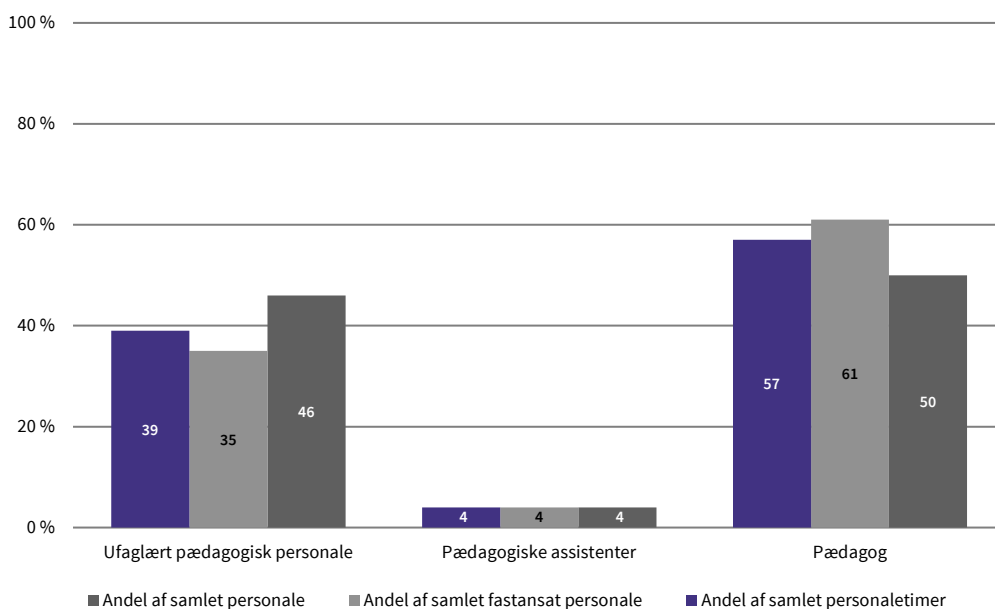
Sammensætningen af det pædagogiske personale kan opgøres på flere måder. Andelen af pædagoger kan fx opgøres som andelen af pædagoger blandt det samlede pædagogiske personale, som andelen af det samlede fastansatte pædagogiske personale (hvor vikarer og andre med et begrænset antal timer ikke indgår i opgørelsen), eller som pædagogers andele af det samlede antal personaletimer blandt det pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner. Alle tre opgørelsesmåder giver på hver sin måde nyttig information, og vi viser således alle tre indledningsvist i kapitlet. I de efterfølgende analyser angives, hvilken opgørelsesmåde der ligger til grund for de respektive analyser.

3.1 Mere end hver tredje pædagogiske personale har ingen pædagogisk uddannelse

Figur 3.1 viser personalesammensætningen i kommunale daginstitutioner på baggrund af tre opgørelsesmåder: andel af det samlede personale; andel af det samlede fastansatte personale; andel timer af det samlede personaletimer. Fremgangsmåden har, som det fremgår af figuren, betydning for opgørelsen af personalesammensætningen.

FIGUR 3.1

Personalesammensætningen i kommunale daginstitutioner, 2018, opgjort på baggrund af forskellige opgørelsesmåder

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N (samlet pædagogisk personale) = 61.827. N (fastansatte pædagogiske personale) = 40.290. N (antal personaletimer) = 81.782.576. I kategorien "Ufaglært pædagogisk personale" indgår også personer, der er under uddannelse til fx pædagog eller pædagogisk assistent. De studerende udgør omkring 7 % af det samlede pædagogisk pædagogiske personale, 3 % af det fastansatte pædagogiske personale og 5 % af det samlede antal personaletimer.

Ser man på det samlede pædagogiske personale i 2018, er halvdelen (50 %) af personalet pædagoger, mens den anden halvdel udgøres af pædagogmedhjælpere, hhv. pædagogiske assistenter (4 %) og pædagogmedhjælpere uden en pædagogisk uddannelse (46 %).

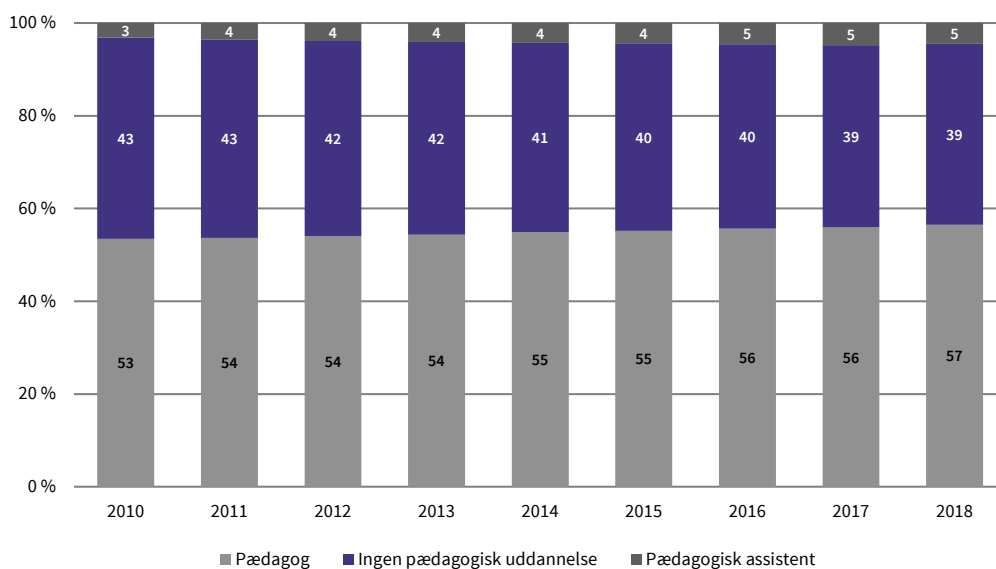
En stor del af det pædagogiske personale (35 %) har imidlertid begrænsede ansættelser, herunder fx pædagogstuderende i praktik, pædagogmedhjælpere, der er ansat i en begrænset tidsperiode, eller vikarer, der har et begrænset timetal. Andelen af pædagoger er således større, når personalesammensætningen opgøres på baggrund af andelen af det fastansatte personale eller på baggrund af pædagogers andel af det samlede antal personaletimer. Pædagoger udgør således 61 % af det fastansatte pædagogiske personale, og pædagogers andel af det samlede antal personaletimer udgør 57 %.

Andelen af ufaglærte pædagogmedhjælpere er mindre, når personalesammensætningen opgøres ud fra andelen af det fastansatte personale eller på baggrund af andelen af det samlede antal personaletimer. Mere end hver tredje (35 %) fastansatte pædagogiske personale har ingen pædagogisk uddannelse, mens deres andel af det samlede antal timer udgør 39 %.

Pædagogers andel af det samlede antal personaletimer har været svagt stigende de senere år, mens den har været faldende for ufaglærte pædagogmedhjælpere. Pædagogers andel af det samlede antal personaletimer er steget fra 53 % i 2010 til 57 % i 2018, mens andelen er faldet fra 43 % til 39 % for ufaglærte pædagogmedhjælpere. Det fremgår af figur 3.2, der viser udviklingen i fordelingen af personaletimer blandt det pædagogiske personale i perioden 2010-2018.

FIGUR 3.2

Udvikling i fordelingen af personaletimer i kommunale daginstitutioner, fordelt på pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogisk personale uden en pædagogisk uddannelse

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N (antal personaletimer) = 81.279.321-81.782.576 i årene 2010-2018. I kategorien "Ufaglært pædagogisk personale" indgår også personer, der er under uddannelse til fx pædagog eller pædagogisk assistent. De studerende udgør omkring 7 % af det samlede pædagogisk pædagogiske personale, 3 % af det fastansatte pædagogiske personale og 5 % af det samlede antal personaletimer.

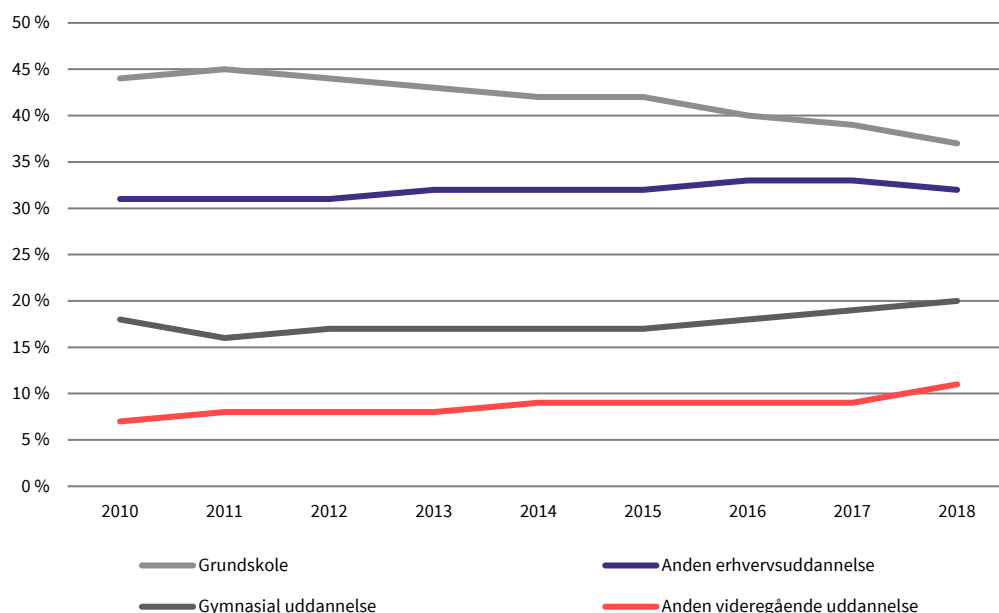
Det ufaglærte personale udgør således en stor andel af det samlede antal personaletimer i de kommunale daginstitutioner. I det følgende ser vi derfor nærmere på uddannelsesbaggrunden hos denne gruppe.

3.2 Uddannelsesbaggrund hos det ufaglærte pædagogiske personale

4 ud af 10 (37 %) af det ufaglærte pædagogiske personale havde i 2018 grundskolen som højeste fuldførte uddannelse, mens omkring hver tredje (32 %) havde en erhvervsuddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Det fremgår af figur 3.3, der viser uddannelsesbaggrunden for det ufaglærte pædagogiske personale i perioden 2010-2018. Figuren viser også, at andelen med grundskole som højeste fuldførte uddannelse har været faldende, mens andelen med en gymnasial uddannelse og eller en videregående uddannelse har været stigende.

FIGUR 3.3

Uddannelsesbaggrund hos fastansatte pædagogmedhjælpere uden pædagogisk uddannelse, 2010-2018

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

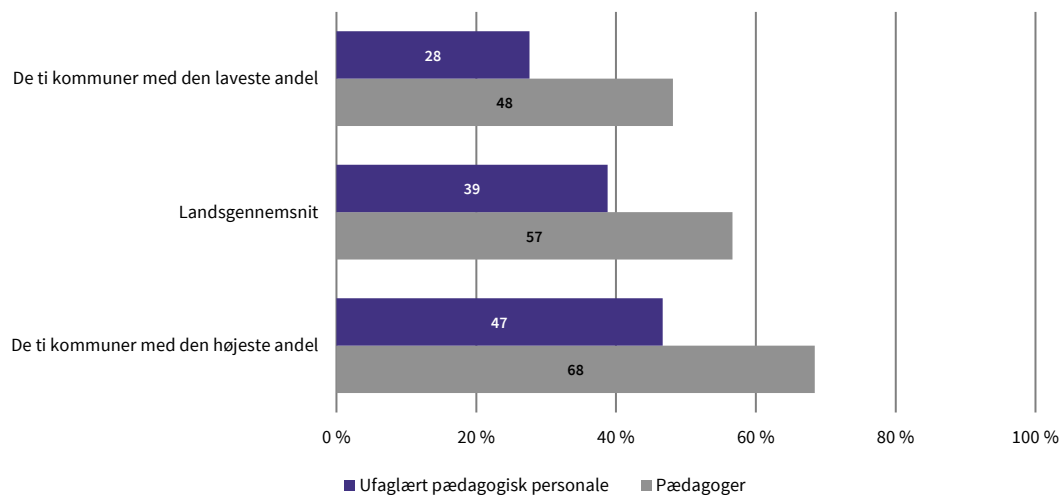
Note: Analyserne er baseret på data om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale dagtilbud uden relevant pædagogisk uddannelse. Fastansatte er defineret som pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst 2/3 af et årsværk. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B. N (antal fastansatte pædagogiske personale uden relevant pædagogisk uddannelse) = 14.092-16.023 i perioden 2010-2018.

3.3 Store kommunale forskelle i personalesammensætningen

Hvor ofte børnene møder en pædagog afhænger af, hvor i landet de går i daginstitution. Pædagogers andel af det samlede antal personaletimer i daginstitutioner er nemlig præget af store kommunale forskelle. I de ti kommuner med de største andele er 2 ud af 3 (68 %) timer lagt af pædagoger. Til sammenligning er det knap hver anden (48 %) i de ti kommuner med de laveste andele. Det fremgår af figur 3.4.

FIGUR 3.4

Kommunale forskelle i fordelingen af personaletimer i kommunale daginstitutioner, 2018

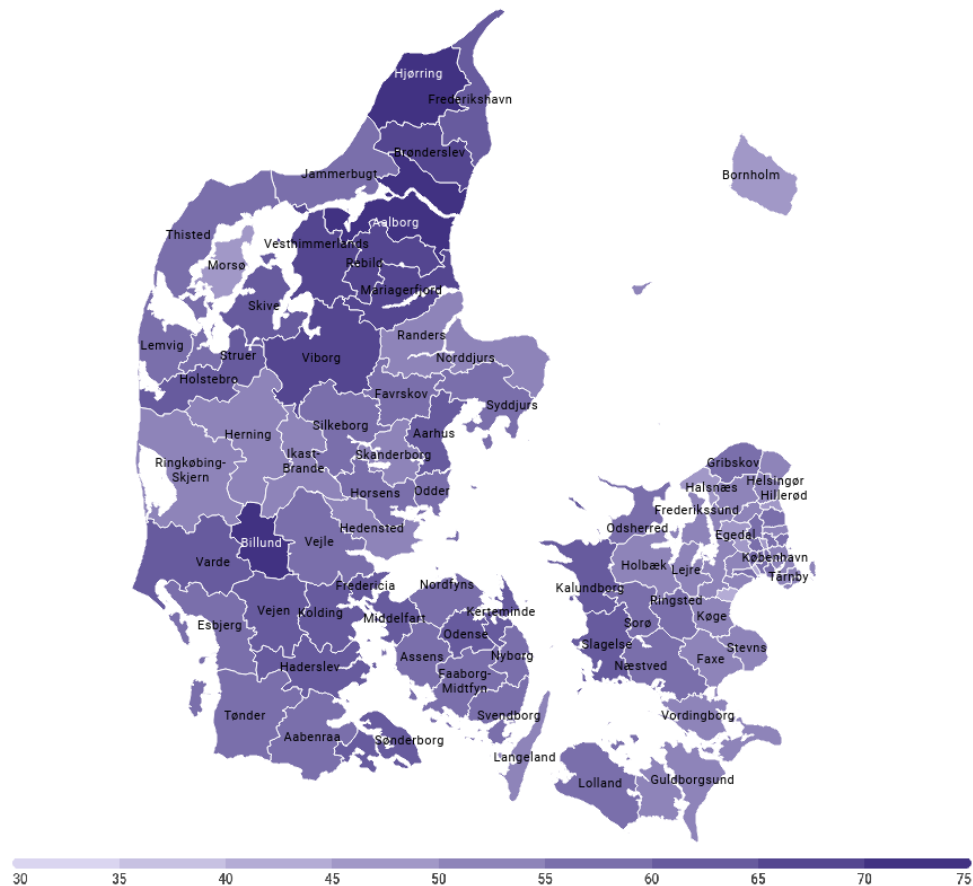
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Der er ligeledes store kommunale forskelle på, hvor ofte børnene møder ufaglært pædagogisk personale. I de ti kommuner med de største andele er næsten halvdelen (47 %) af timerne lagt af ufaglært pædagogisk personale. Til sammenligning er det hver fjerde (28 %) i de ti kommuner med de laveste andele.

Danmarkskortet i figur 3.5 viser pædagogers andel af det samlede antal personaletimer i landets 98 kommuner. Det fremgår af figuren, at det primært er jyske kommuner, herunder fx Aalborg, Hjørring og Billund, hvor andelen af pædagoger er særlig høj.

FIGUR 3.5

Kommunale forskelle i pædagogers andel af det samlede personaletimer i kommunale daginstitutioner

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Ærø, Læsø, Samsø og Fanø indgår ikke i opgørelserne, da antallet af det pædagogiske personale er relativt begrænset. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

Danmarkskortet i figur 3.6 viser andelen af det samlede antal personaletimer for ufaglærte pædagogmedhjælpere i landets 98 kommuner.

FIGUR 3.6

Kommunale forskelle i andelen af det samlede personaletimer for ufraglært pædagogisk personale i kommunale daginstitutioner

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Ærø, Læsø, Samsø og Fanø indgår ikke i opgørelserne, da antallet af det pædagogiske personale er relativt begrænset. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

3.4 Forskelle mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere

Der er væsentlige forskelle på pædagoger og pædagogmedhjælpere, når man ser på baggrundskarakteristika som alder, køn, anciennitet og etnisk baggrund. Pædagoger er fx i gennemsnit ældre end pædagogmedhjælpere, og de har i gennemsnit også flere års erfaring inden for det pædagogiske område. Andelen af mænd er højere blandt pædagogmedhjælpere sammenlignet med pædagoger.

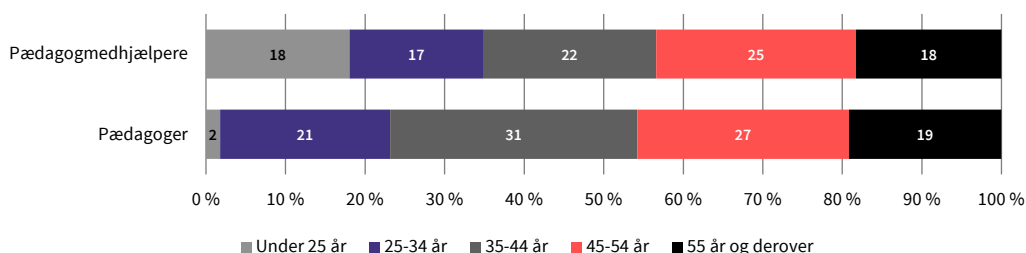
I de følgende afsnit ser vi nærmere på, hvad der karakteriserer pædagoger og pædagogmedhjælpere i kommunale daginstitutioner. Analyserne tager afsæt i det fastansatte pædagogiske personale.

3.4.1 Hver femte pædagogmedhjælper er under 25 år

En stor del af pædagogmedhjælperne er unge under 25 år. Det fremgår af figur 3.7, der viser, at mens næsten hver femte pædagogmedhjælper (18 %) er under 25 år, er andelen under 25 år meget lav blandt pædagoger (2 %). Figuren viser endvidere, at forskellen er relativt lille, når man ser pædagoger og pædagogmedhjælpere på 45 år og derover.

FIGUR 3.7

Aldersfordelingen blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere, 2018

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

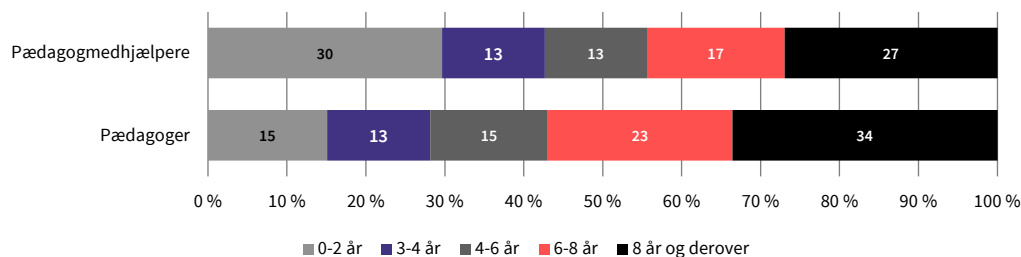
Note: Analyserne er baseret på data om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale dagtilbud. Fastansatte er defineret som pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst 2/3 af et årsværk. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B. N (antal fastansatte pædagoger) = 24.589. N (antal fastansatte pædagogmedhjælpere) = 15.701.

3.4.2 Hver tredje pædagogmedhjælper har under to års anciennitet

Mange pædagogmedhjælpere har begrænset erfaring inden for det pædagogiske felt. Det fremgår af figur 3.8, der viser, at 30 % af pædagogmedhjælperne har under to års anciennitet inden for det pædagogiske område. Det tilsvarende gælder for 15 % af pædagogerne. Det fremgår også af figur 3.8, at 57 % af pædagogerne har arbejdet inden for det pædagogiske område i mindst seks år, mens det tilsvarende gør sig gældende for 44 % af pædagogmedhjælperne. Gruppen af pædagogmedhjælpere indeholder således personer med meget forskellig erfaring inden for det pædagogiske område, idet godt en tredjedel (30 %) har under to års erfaring, mens hver fjerde (27 %) har mere end otte års erfaring.

FIGUR 3.8

Anciennitet inden for det pædagogiske område blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere, 2018

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

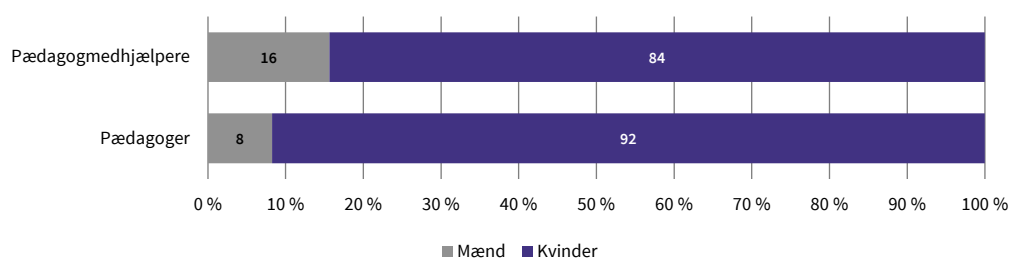
Note: Analyserne er baseret på data om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale dagtilbud. Fastansatte er defineret som pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst 2/3 af et årsværk. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B. N (antal fastansatte pædagoger) = 24.589. N (antal fastansatte pædagogmedhjælpere) = 15.701.

3.4.3 Kun hver 13. pædagog og hver 6. pædagogmedhjælper er mand

Mænd er stærkt underrepræsenterede blandt det pædagogiske personale. Det gælder begge grupper, men særligt blandt pædagoger. Det fremgår af figur 3.9, der viser, at blot 8 % af pædagogerne er mænd, mens 16 % af pædagogmedhjælperne er mænd.

FIGUR 3.9

Kønsfordelingen blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere, 2018

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

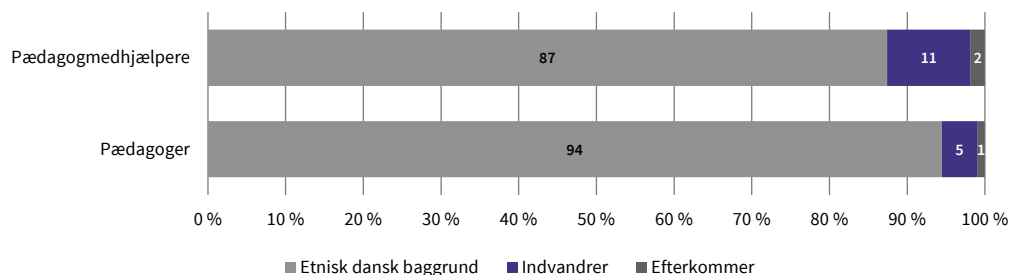
Note: Analyserne er baseret på data om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale dagtilbud. Fastansatte er defineret som pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst 2/3 af et årsværk. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B. N (antal fastansatte pædagoger) = 24.589. N (antal fastansatte pædagogmedhjælpere) = 15.701.

3.4.4 9 ud af 10 har etnisk dansk baggrund

Majoriteten af det pædagogiske personale har etnisk dansk baggrund. Det fremgår af figur 3.10, der viser, at 87 % af pædagogmedhjælperne og 94 % af pædagogerne har etnisk dansk baggrund.

FIGUR 3.10

Etnisk baggrund hos pædagoger og pædagogmedhjælpere, 2018

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale dagtilbud. Fastansatte er defineret som pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst 2/3 af et årsværk. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B. N (antal fastansatte pædagoger) = 24.589. N (antal fastansatte pædagogmedhjælpere) = 15.701.

4 Efteruddannelse af det pædagogiske personale

Dette kapitel belyser udviklingen i pædagoger og pædagogmedhjælperes deltagelse i formel efteruddannelse før realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Analyserne tager udgangspunkt i al formel efteruddannelse, der finder sted inden for det offentlige voksen- og efteruddannelsessystem. Det drejer sig både om erhvervsrettet VEU, herunder arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og erhvervsuddannelser på åben uddannelse samt videregående VEU, herunder åben uddannelse samt kurser inden for akademi-, diplom- og masteruddannelser.

Uformel og non-formel kompetenceudvikling (fx interne kurser, konferencer, sidemandsoplæring m.m.) indgår således ikke i analyserne, da der ikke forelægger systematiske opgørelser over tid for disse former for kompetenceudvikling.

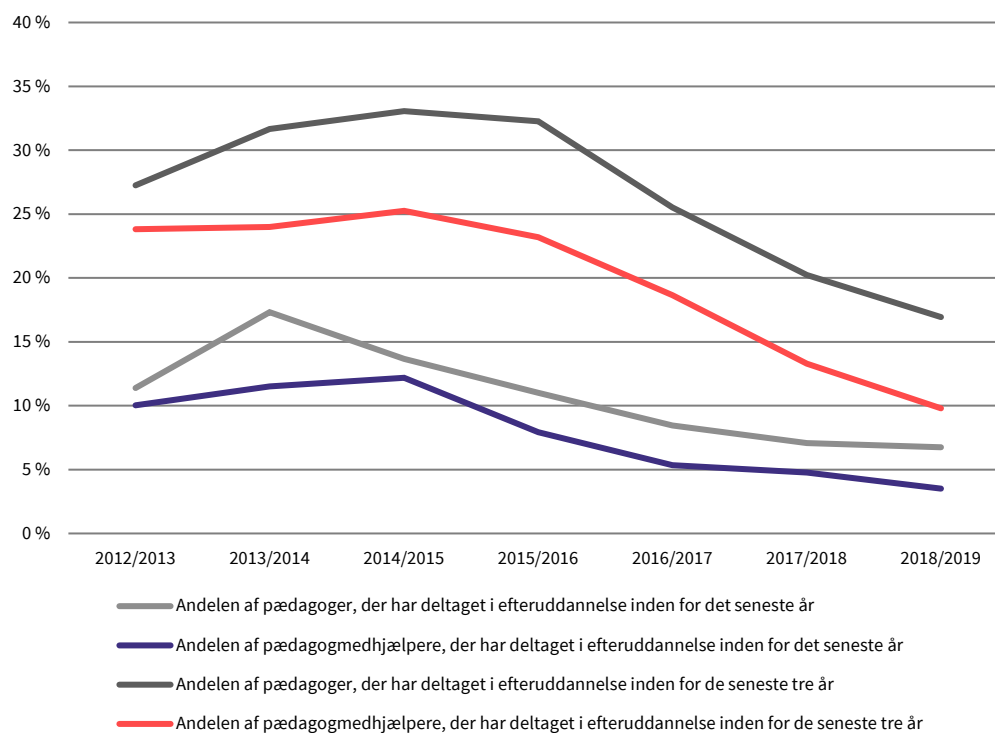
Analyserne viser, at der er sket et stort fald i efteruddannelsesaktiviteten blandt det pædagogiske personale. Siden 2013 er andelen af pædagoger, der årligt deltager i formel efteruddannelse, halveret, mens pædagogmedhjælperes deltagelse i formel efteruddannelse er faldet med to tredjedele. Analyserne viser desuden, at der er store kommunale forskelle i efteruddannelsesaktiviteten blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere.

4.1 Stort fald i den formelle efteruddannelsesaktivitet

Andelen af pædagoger og pædagogmedhjælpere, der deltager i formel efteruddannelse, er faldet markant de senere år. Frem til 2015/16 havde omkring hver tredje pædagog (27-33 %) og hver fjerde pædagogmedhjælper (24-25 %) deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år. I 2018/19 var det under hver femte pædagog (17 %) og hver tiende pædagogmedhjælper (10 %), der havde deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år. Det fremgår af figur 4.1, der viser udviklingen i efteruddannelsesaktiviteten blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere. Figuren viser desuden, at pædagoger i højere grad end pædagogmedhjælpere deltager i formel efteruddannelse.

FIGUR 4.1

Udvikling i deltagelse i formel efteruddannelse blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale dagtilbud. Fastansatte er defineret som pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst 2/3 af et årsværk. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B. N (antal fastansatte pædagoger) = 24.589. N (antal fastansatte pædagogmedhjælpere) = 15.701.

Når man ser på omfanget af og udviklingen i pædagoger og pædagogmedhjælperes efteruddannelsesaktivitet, er det vigtigt at have in mente, at formel efteruddannelse er én af flere former for kompetenceudvikling. Resultaterne i denne analyse afspejler ikke udviklingen i andre former for kompetenceudvikling. Andre undersøgelser peger således på, at 8 ud af 10 (79 %) deltager i en eller anden form for faglig kompetenceudvikling i løbet af et år, og at de mest benyttede kompetenceudviklingsaktiviteter blandt personalet i daginstitutionerne er kortere kurser og seminarer, netværksdeltagelse og konferencer (EVA, 2020b).

Faldet i den formelle efteruddannelsesaktivitet kan altså til dels hænge sammen med, at brugen af formel efteruddannelse er erstattet af uformel eller non-formel kompetenceudvikling de senere år. Det er dog vores vurdering, at det ikke er sandsynligt, at en omfordeling i brugen af forskellige typer af efteruddannelse kan forklare hele faldet i formel kompetenceudvikling blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere. Formel efteruddannelse kan i øvrigt være forbundet med et større udbytte for deltageren sammenlignet med andre former for kompetenceudvikling; der kan være et større læringsudbytte for deltageren, da formelle efteruddannelsesforløb som regel er længerevarende forløb med fastlagte læringsmål, og det kan være til stor gavn for deltageren at kunne dokumentere sin efteruddannelse.

4.2 Store kommunale forskelle i efteruddannelsesaktiviteten

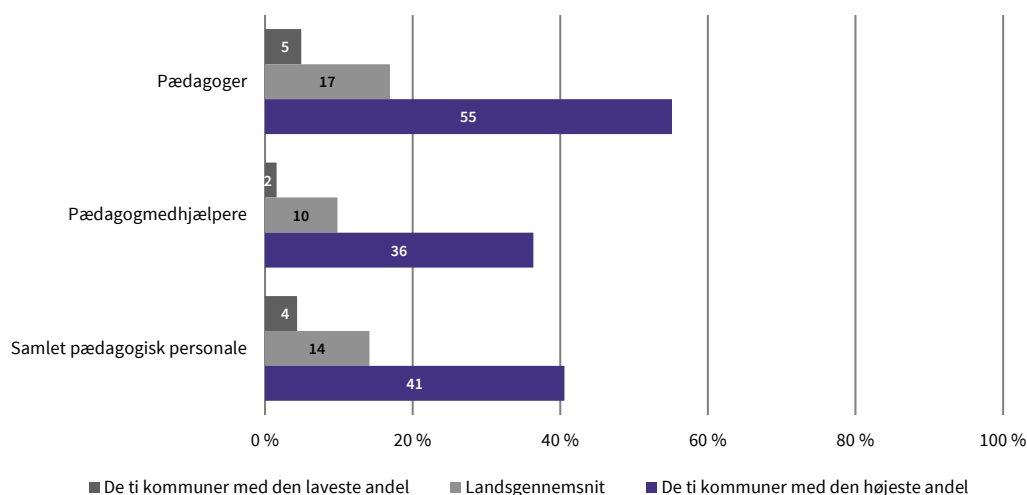
Der er markante kommunale forskelle i den formelle efteruddannelsesaktivitet blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere.

I de ti kommuner, hvor det pædagogiske personale hyppigst deltager i efteruddannelse, har mere end halvdelen (55 %) af pædagogerne deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år. Det tilsvarende gør sig gældende for blot hver tyvende pædagog (5 %) i de ti kommuner med de laveste andele. Det fremgår af figur 4.2.

Figuren viser desuden, at den samme tendens er at finde, når man ser på efteruddannelse blandt pædagogmedhjælpere: Mere end hver tredje (36 %) pædagogmedhjælper har deltaget i formel efteruddannelse inden for de seneste tre år i de ti kommuner med de højeste andele, mens det tilsvarende gør sig gældende for blot hver tyvende (4 %) i de ti kommuner med de laveste andele.

FIGUR 4.2

Kommunale forskelle i efteruddannelsesaktiviteten blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

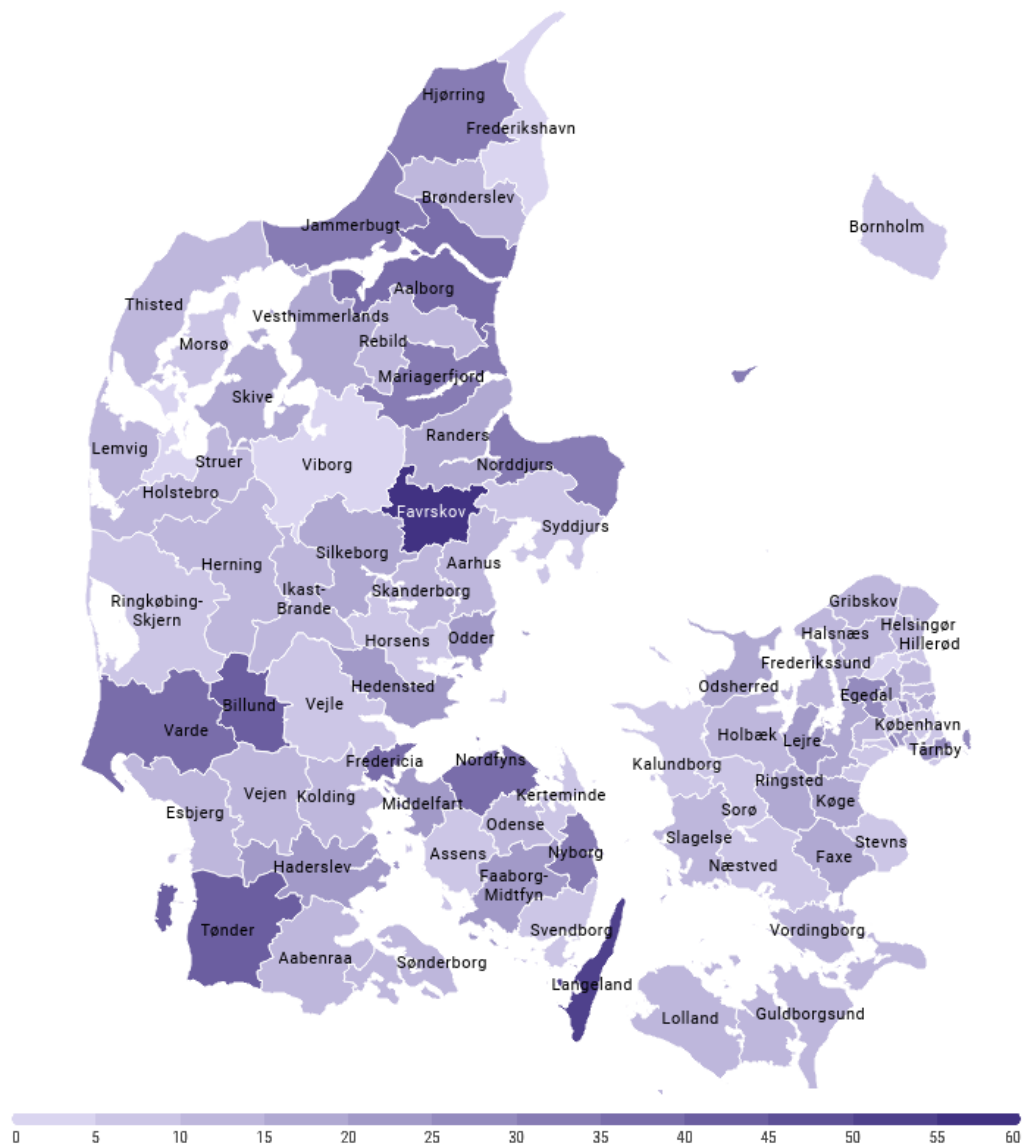
Note: Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Personer, der har været ansat som pædagogisk personale i mindre end 2/3 af et årsværk, indgår ikke i analyserne. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

Der kan være flere grunde til de store kommunale forskelle. Det kan bl.a. hænge sammen med kommunernes prioriteringer af omfang og karakter af efteruddannelse til det pædagogiske personale. Der kan også være forskellige behov for opkvalificering af det pædagogiske personale i de forskellige kommuner, fx som følge af forskelle i børnegruppens sammensætning og/eller personale-sammensætninger.

Danmarkskortet i figur 4.3 viser andelen af det pædagogiske personale, der har deltaget i efteruddannelse inden for de seneste tre år, i landets 98 kommuner.

FIGUR 4.3

Andelen af pædagoger og pædagogmedhjælpere, der har deltaget i efteruddannelse seneste tre år

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Personer, der har været ansat som pædagogisk personale i mindre end 2/3 af et årsværk, indgår ikke i analyserne. Ærø, Læsø, Samsø og Fanø indgår ikke i opgørelserne, da antallet af det pædagogiske personale er relativt begrænset. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

4.3 Formel efteruddannelse foregår hovedsageligt inden for videregående VEU

Størstedelen af efteruddannelsesaktiviteten blandt det pædagogiske personale foregår inden for videregående VEU, dvs. på kurser inden for hovedsageligt diplomuddannelser (fx diplomuddannelse i pædagogik), men også akademi- eller masteruddannelser (fx akademiuddannelse i ledelse eller master i dansk som andetsprog). En faldende andel af aktiviteten foregår inden for erhvervsrettet VEU (fx AMU-kurser inden for det pædagogiske område). Det fremgår af tabel 4.1, der viser udviklingen i typen af efteruddannelse blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere.

TABEL 4.1

Udvikling i typen af efteruddannelse hos pædagoger og pædagogmedhjælpere

	Pædagoger		Pædagogmedhjælpere	
	Videregående VEU	Erhvervsrettet VEU	Videregående VEU	Erhvervsrettet VEU
2012/13	2.423	391	349	1.441
2013/14	4.016	259	670	1.370
2014/15	3.024	322	559	1.552
2015/16	2.325	344	409	921
2016/17	1.888	150	375	494
2017/18	1.622	98	361	404
2018/19	1.591	70	298	254

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Personer, der har været ansat som pædagogisk personale i mindre end 2/3 af et årsværk, indgår ikke i analyserne. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

Tabellen viser, at næsten 1.600 pædagoger deltog i efteruddannelse inden for videregående VEU i 2018/19, mens blot 70 pædagoger deltog i efteruddannelse inden for erhvervsrettet VEU. Efteruddannelse inden for videregående VEU udgjorde således 96 % af al formel efteruddannelsesaktivitet blandt pædagoger i 2018/19.

Også blandt pædagogmedhjælpere udgjorde efteruddannelsen inden for videregående VEU størstedelen af efteruddannelsesaktiviteten i 2018/19. Næsten 300 pædagogmedhjælpere deltog i efteruddannelse inden for videregående VEU, mens omkring 250 pædagogmedhjælpere deltog i efteruddannelse inden for erhvervsrettet VEU. Udviklingen peger på, at der særligt blandt pædagogmedhjælpere er sket et stort fald i efteruddannelsesaktiviteten inden for erhvervsrettet VEU, idet antallet af pædagogmedhjælpere, der deltog i efteruddannelse inden for erhvervsrettet VEU, er faldet med 82 % fra 2012/13 til 2018/19.

I det følgende ser vi nærmere på typen af efteruddannelse blandt pædagoger og pædagogmedhjælpere.

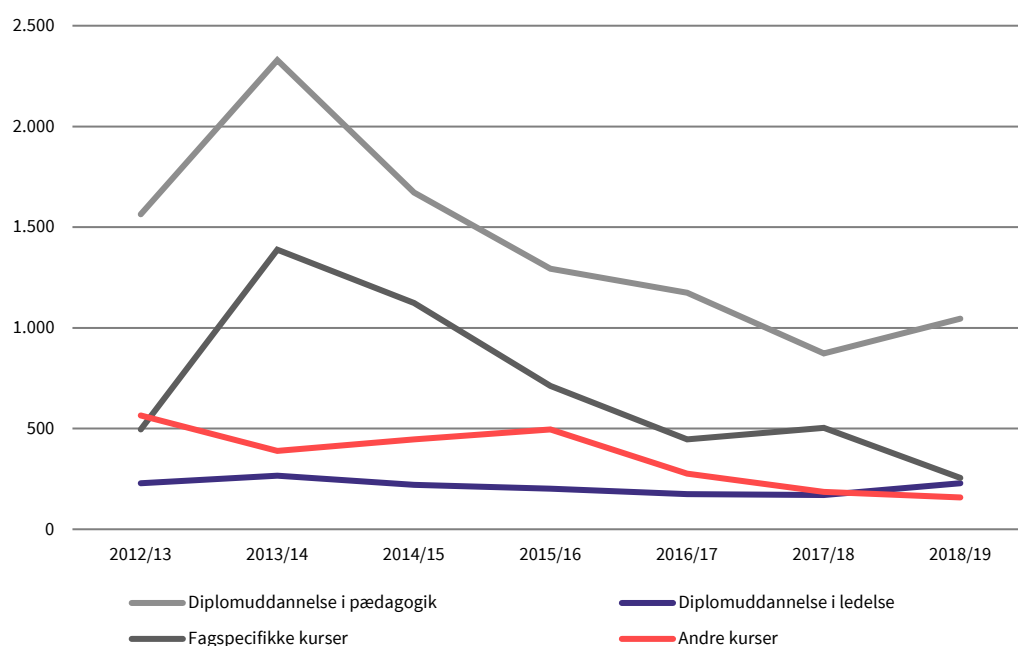

4.3.1 Pædagoger deltager oftest i kurser på diplomuddannelsen i pædagogik

Pædagoger anvender oftest kurser inden for diplomuddannelsen i pædagogik som efteruddannelsesaktivitet. Det fremgår af figur 4.4, der også viser, at der er sket et stort fald i antallet af deltagere på disse kurser, idet antallet er faldet fra 2.300 i 2013/14, hvor det var højest, til omkring 1.000 i 2018/19. I hele perioden har 49-63 % af efteruddannelsesaktiviteten blandt pædagogerne fundet sted inden for disse kurser.

FIGUR 4.4

Udvikling i typen af efteruddannelse hos pædagoger

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Personer, der har været ansat som pædagogisk personale i mindre end 2/3 af et årsværk, indgår ikke i analyserne. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

Figuren viser desuden, at pædagogers anvendelse af fagspecifikke kurser (fx relations- og ressourcerorienteret pædagogik) er kraftigt faldende. Samtidig er antallet af pædagoger, der deltager i kurser inden for diplomuddannelsen i ledelse, relativt uændret i perioden.

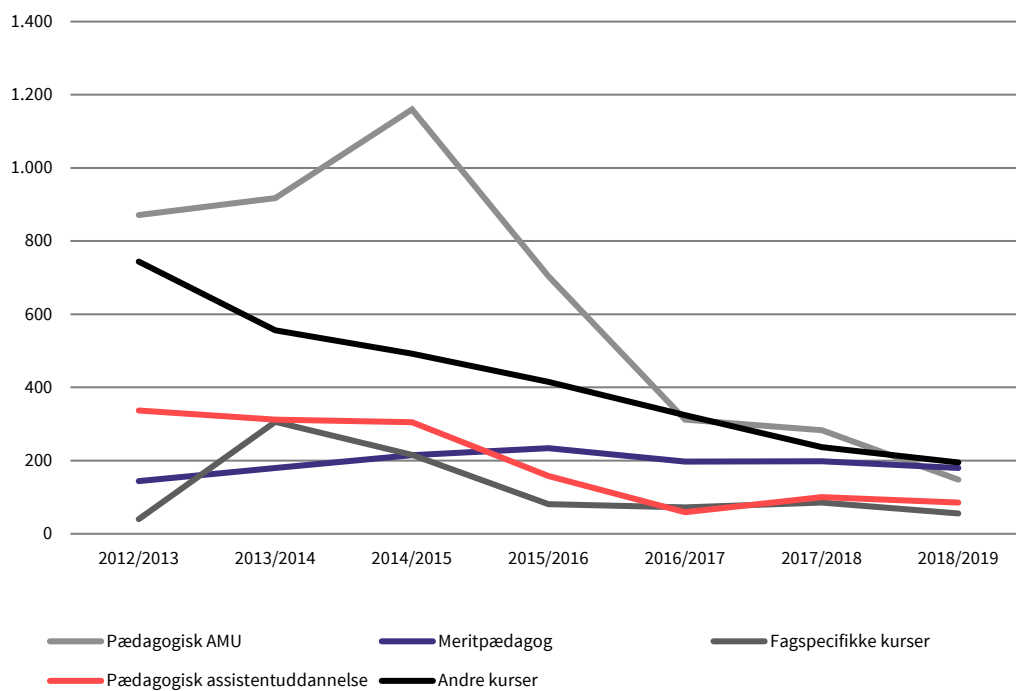
4.3.2 Stort fald i pædagogmedhjælperes deltagelse i pædagogiske AMU-kurser

Pædagogmedhjælperes brug af arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) inden for det pædagogiske område er faldet markant de senere år. Det fremgår af figur 4.5, der viser, at 1.160 pædagogmedhjælperer i 2014/15 deltog i AMU inden for det pædagogiske område, svarende til næsten halvdelen (49 %) af al formel efteruddannelsesaktivitet blandt pædagogmedhjælperer. Antallet er dog faldet, således at blot 148 pædagogmedhjælperer deltog i AMU inden for det pædagogiske område i 2018/2019. Udviklingen har medført, at kurser inden for (merit)pædagoguddannelsen i 2018/2019 var den mest benyttede formelle efteruddannelsesaktivitet med næsten 200 deltagende. Antallet

af pædagogmedhjælpere, der benytter kurser inden for (merit)pædagoguddannelsen, har dog været relativt konstant i perioden med omkring 200 deltagende.

FIGUR 4.5

Udvikling i typen af efteruddannelse hos pædagogmedhjælpere

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Kategorien 'Pædagogisk assistentuddannelse' dækker både over deltagelse i kurser inden for uddannelsen (registreret i Kursusregistret) og påbegyndelse af den ordinære pædagogisk assistentuddannelse (registreret i Elevregistret). Analyserne er baseret på data om pædagogisk personale i kommunale dagtilbud. Personer, der har været ansat som pædagogisk personale i mindre end 2/3 af et årsværk, indgår ikke i analyserne. For yderligere detaljer henvises til beskrivelse af datagrundlaget i appendiks B.

Appendiks A – Litteraturliste

Andersen, M. (2019). *VEU-håndbogen: Overblik og perspektiver på voksenuddannelse*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Christoffersen, M. N., Højen-Sørensen, A. K., & Laugesen, L. (2014). *Daginstitutioners betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

EVA. (2017). *Kvalitet i dagtilbud. Pointer fra forskning*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. Lokaliseret 1. maj 2020 på: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/kvalitet-dagtilbud-pointer-forskning>.

EVA. (2020a). *Læringsmiljø i kommunale børnehaver. National undersøgelse*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. Lokaliseret 1. maj 2020 på: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/laeringsmiljoe-kommunale-boernehaver>.

EVA. (2020b). *Faglig kompetenceudvikling i dagtilbud. Første afrapportering fra Viden om Praksis – OECD's dagtilbudsundersøgelse 2018*. København: Danmarks Evalueringsinstitut. Offentliggøres i løbet af 1. halvår 2020.

Jensen, B., Jensen, P., & Rasmussen, A. W. (2015). Does Professional Development of Preschool Teachers Improve Child Socio-Emotional Outcomes? *IZA Discussion Paper, 8957*, 1-41.

Regeringen og aftalepartierne. (2017). *Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Konservative) og Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre om "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet"*. Lokaliseret 1. juni 2020 på: <https://www.regeringen.dk/media/3528/aftalestekst-staerke-dagtilbud.pdf>.

Sylva, K., Melhuis, E., Sammons, P., Siraj-Blatchford, I., & Taggart, B. (2010). *Early Childhood Matters*. London: Routledge.

Appendiks B – Data og metode

Det pædagogiske personale er opdelt i to kategorier på baggrund af deres uddannelsesbaggrund: pædagoger og pædagogmedhjælpere. Pædagoger omfatter pædagoguddannede (herunder også meritpædagoger) samt personer med en videregående pædagogisk uddannelse. I hele perioden 2010-2018 udgør personer med en videregående pædagogisk uddannelse (uden en forudgående pædagoguddannelse) 1 % af pædagogerne. Pædagogmedhjælpere omfatter både pædagogiske assistenter (herunder både pau og pgu) samt ufaglært personale uden en pædagogisk uddannelse. I hele perioden 2010-2018 udgør pædagogiske assistenter mellem 8 % og 11 % af pædagogmedhjælperne, mens de resterende pædagogmedhjælpere udgøres af personer uden nogen pædagogisk uddannelse.

Tabel B.1 viser en oversigt over fordelingen af det pædagogiske personale med forskellige uddannelsesbaggrunde.

TABEL B.1

Personalesammensætningen i kommunale daginstitutioner, 2010-2018

	Pædagog		Anden pædagogisk videregående uddannelse		Pædagogisk assistent		Ufaglært pædagogisk personale	
	Samlet antal	Antal fast-ansatte	Samlet antal	Antal fast-ansatte	Samlet antal	Antal fast-ansatte	Samlet antal	Antal fast-ansatte
2010	27.937	22.100	332	232	1.700	1.235	31.690	15.020
2011	29.670	22.241	346	227	2.039	1.449	31.872	15.124
2012	30.421	24.153	386	266	2.318	1.705	32.432	16.023
2013	30.008	24.265	357	271	2.460	1.740	31.480	15.850
2014	29.516	23.987	354	276	2.549	1.771	29.185	15.421
2015	29.548	23.819	336	277	2.619	1.781	28.799	14.884
2016	29.888	23.764	379	273	2.723	1.812	28.445	14.301
2017	29.710	23.909	372	286	2.870	1.881	27.974	14.092
2018	30.294	24.318	369	271	2.789	1.792	28.375	13.909

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Kategorien pædagog er defineret ved følgende kategorier i uddannelsesforløbsregistret (UDDF) og uddannelseskvalifikationsregistret (UDKV):

815: Pædagog (Rudolf Steiner) (privat udd.)
816: Børnehave- og fritidspædagog (Rudolf Steiner) (privat udd.)
3186: Skole- og fritidspædagogik, prof.bach.
3187: Social- og specialpædagogik, prof.bach.
3282: Dagtilbudspædagogik, prof.bach.
5111: Børneforsorgspædagog, småbørnslinje
5112: Børneforsorgspædagog, almen linje
5113: Socialpædagog
5115: Socialpædagog, videreuddannelse
5120: Socialpædagog, fællesuddannelse
5444: Pædagog, prof.bach.
5445: Børnehavepædagog
5447: Fritidspædagog

50201010: Pædagogiske uddannelser uden nærmere angivelse
50202515: Andre pædagogiske uddannelser
50203020: Pædagogik, MVU (mellemlang videregående uddannelse)
70201010: Pædagogiske uddannelser uden nærmere angivelse
70203020: Pædagogik, LVU (lang videregående uddannelse)

Pædagogiske assistenter er defineret ved følgende kategorier i uddannelsesforløbsregistret (UDDF):

4782: Pædagogisk assistentuddannelse (eud)
5443: Pædagogisk grunduddannelse PGU

Pædagogisk personale er defineret ved personer i en af følgende arbejdsfunktioner i arbejdsmarkedsregistret (RAS):

234300: Pædagogisk arbejde
234310: Pædagogisk arbejde med unge og voksne
234320: Pædagogisk arbejde, fritidsklubber/legepladser
234330: Pædagogisk arbejde i skolefritidsordninger/fritidshjem og på skoler
234340: Pædagogisk arbejde, førskolebørn
234390: Andet pædagogisk arbejde
531120: Pædagogisk medhjælp
531190: Andet børneomsorgsarbejde

Kommunale daginstitutioner er defineret ved kategorien i arbejdsmarkedsregistret (RAS):

889120: Vuggestuer
889130: Børnehaver
889150: Aldersintegrerede institutioner

Pædagogisk personale i daginstitutioner og deres uddannelse

© 2020 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Foto: Kamilla Bryndum

Optagelse: Institutionen Kastaniehuset, Nørrebro

ISBN (www) 978-87-7182-431-5

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk